

feiten en meningen uit de media- wereld

W. VAN DER BIESEN

Op 1 april 1976 verliet Mark Grammens het door hem opgerichte weekblad «DE NIEUWE», om zich voortaan volledig te wijden aan de redactie van het — twee jaar geleden — eveneens door hem gestichte maandblad «Tijdschrift voor Diplomatie». Als directeur van «De Nieuwe» wordt Mark Grammens opgevolgd door Herman Van Hilst en als hoofdredacteur door Rita Muller, die voorheen de redactie van «De Nieuwe Maand» leidde.

Tussen 5 april en 24 juni 1976 werden bij de BRT en de RTB diverse SCHOKSTAKINGEN georganiseerd door het gemeenschappelijk vakbondsfront ACV-ACOD. Zowel op radio als TV werd dan een zgn. minimumprogramma uitgezonden. De actie was niet tegen de directie maar tegen de regering gericht en had als doel: de opname van het mess- en cafetariapersoneel (ongeveer 80 werknemers) in het statutair kader. Tevens eiste het vakbondsfront de uitbreiding van het algemeen personeelskader, de opname in dat kader van het aantal functies die nu in «los» verband worden uitgeoefend en de regularisatie van het uitbesteden van werk aan derden (de zgn. deprivatisering).

Op 10 april was eerste-minister TINDEMANS gedurende één uur als «onverwachte hoofdredacteur» te gast in het gekende radiomagazine «Journal Inattendu» van de commerciële zender RTL (Radio Télé Luxembourg). Voor de RTL-micro verklaarde de Belgische premier o.a. dat «naast de officiële zender een commerciële zender zou moeten worden opgericht. De herstructurering van het Belgische omroepbestel zou veel problemen oplossen. Zij zou het monopolie van de officiële omroep doorbreken en is het beste middel om de democratie te bewaren». Hij voegde er aan toe dat dit z'n persoonlijke mening is, maar dat deze idee momenteel in België niet realiseerbaar is gezien de duidelijke vijandigheid tegenover reclame op radio en televisie.

Deze verklaring over een nieuw omroepmodel heeft zowel in de pers als in het politieke milieu heel wat (zelfs tegenstrijdige) reacties uitgelokt. Vooral de BSP en de syndicale organisaties (ACV en ABVV) waren verontwaar-

digd en protesteerden heftig tegen de idee van de commerciële zender. Onder de titel «Tindemans en de commerciële haaien» betoogde KIJKER in «Volksmacht» o.a. «Met ontsteltenis vraagt men zich af, wie de raadgevers zijn die de naïeve premier zoiets hebben ingepompt. Van gelijk wie kan men dergelijke uitspraak verwachten. Dat het van Leo Tindemans komt, een van de zeldzame niet enkel intelligente, maar ook beschaafde politieke staatslieden in dit land, is voor een welmenend waarnemer in dit milieu even pijnlijk als grenzeloos ontmoedigend».

Het nieuwsagentschap BELGA leed in 1975 een verlies van 432.000 Fr. De balans van de vennootschap vertoont nu een totaal verliesaldo van 4,3 miljoen Fr.

Met een feestprogramma onder de titel «Veronica aan Land» maakte de nieuwe Nederlandse omroepvereniging VERONICA OMROEP ORGANISATIE (V.O.O.) op 21 april 1976 haar debuut op het kleine scherm. Zo werd de voormalige commerciële radiopiraat Veronica een volwaardige — zij het nog bescheiden — omroepzuil binnen het Nederlandse bestel. «Daarmee is in Nederland», aldus Huib Dejonghe in «De Standaard», «officieel het tijdperk ingeluid van de «veronica-nisering», waarbij de zo verguisde vertrossing uiteindelijk nog een culturele zegen kan blijken te zijn». De V.O.O. zal om de drie weken een drie uur durend «totaal-programma» op het TV-scherm brengen.

Op 26 april 1976 overleed te Londen de zeventigjarige Britse filmregisseur Sir Carol REED.

Tot zijn bekendste werken behoren: «The Third Man» met Orson Welles, «Our Man in Havana» (eveneens naar een Graham Greene-verhaal) en de muzikale versie van «Oliver Twist».

Volgens een inventaris van de Europese Radio Unie (waarvan het gebied zich uitstrekt tot Noord-Afrika en het Midden-Oosten), telde men in België op 31 december 1975 gemiddeld 27,07 TV-

TOESTELLEN per 100 inwoners. Met dit cijfer bekleedt ons land de zevende plaats (op 26 landen) na Zweden (35,44), Finland (32,96), Engeland (32,05), West-Duitsland (31,70), Denemarken (31,60) en Zwitserland (28,40). Marokko (2,63) en Turkije (2,50) sluiten de rij. Inzake **RADIOTOESTELLEN** komt België met een gemiddelde van 40,77 per 100 inwoners op de vijfde plaats. Hier worden we voorafgegaan door Engeland (70), Luxemburg (49,9), Libanon (49,2) en Finland (44,4). Tunesië (5,54) komt helemaal onderaan.

Op verzoek van de regering moet de BRT vijf procent **BEZUINIGEN** op het jaarbudget. Dit komt neer op ongeveer 36 miljoen van de programmakosten, waarvan de televisie alvast 22 miljoen voor haar rekening moet nemen. In BRT-kringen acht men een vermindering van de zendtijd niet uitgesloten. Tevens wordt gedacht aan het afschaffen van het (dure) zondagnamiddagprogramma in z'n huidige vorm.

De **FRANSE JOURNALISTEN** gingen op 21 mei 1976 voor 4 uur in staking om te protesteren tegen de grote werkloosheid in hun sector (één op zeven Franse journalisten heeft geen werk), tegen de overmatige werktijden en tegen het uitblijven van een nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst.

Einde mei hebben een vijftal liberale senatoren en de PSC-senator Saint-Rémy een wetsvoorstel ingediend waarbij het aan rechtspersonen toegelaten wordt radio- en televisieuitzendingen met een handelskarakter in te richten om aldus het monopolie van BRT en RTB te doorbreken. Deze commerciële zenders zouden per dag tenminste 12 uur radio- en 4 uur televisieprogramma's verzekeren. Ook de geschreven pers zou in deze privé-zenders worden ingeschakeld, «omdat de persondernemingen door hun aard en organisatie het best beantwoorden aan de gestelde bedrijfseconomische eisen». En om een vermindering van de reclame-inkomsten van de pers te vermijden wordt bepaald dat «alleen die rechtspersonen in aanmerking komen voor zendfrequenties waarvan ten minste de helft van het kapitaal in handen is

van één of meer persorganen». Het voorstel moet, aldus de indieners, gezien worden «als een waarborg voor een vrije en pluralistische democratie, die wars moet zijn van elk monopolie, meer bepaald op het vlak van de informatie». In «Volksmacht» besluit **KIJKER** z'n commentaar op dit wetsvoorstel als volgt: «De zaak is heel eenvoudig: de PVV zoekt in de omroep macht- en vooral geld. Al de rest is praat voor de tribune en de gehele valse redenering geeft zeer zwaar te denken over lui die pleiten voor «objectiviteit».

De gouden palm van het 29ste **FILMFESTIVAL** te CANNES ging naar «Taxi Driver» van Martin Scorsese. Deze bekroning kreeg een koel onthaal en een andere Amerikaanse prent, «Next Stop, Greenwich Village» van Paul Mazursky, werd algemeen als de grote verliezer beschouwd. De prijs voor de beste vrouwelijke vertolking werd gedeeld tussen Dominique Sanda («De erfgename Ferramonti», van Bolognini) en Maria Töröscie («Waar ben je, mevrouw Deryne?», van Gyaala Maars). De Spaanse acteur José Louis Gomez werd onderscheiden als de beste mannelijke vertolker voor z'n rol in «Pascual Duarte» van Ricardo Franco.

Het katholieke dagblad «**LE RAPPEL**», dat te Charleroi wordt uitgegeven, sloot een technisch akkoord met de drukkerij van de groep Brébart die te Brussel de liberale «La Dernière Heure» en de katholieke «La Libre Belgique» uitgeeft. Vanaf 1 juni wordt ook «Le Rappel» op de persen van Sodemco gedrukt. De redactie blijft te Charleroi.

Sinds 1 juni 1976 werd het **TV-NIEUWS** op de RTB verschoven van 19.45 naar 19 u. «om de Belgische programma's te laten gelijklopen met die van de Franse zenders».

Wegens de invoering van het zomerruud in Frankrijk begon het belangrijkste avondprogramma van de Franse zenders nog voor het RTB-journaal op antenne kwam. Deze aanpassing aan het Franse zendschema is een duidelijk gevolg van de communicatievrees (op sommige avonden stelde men voor het RTB-nieuws reeds een kijkverlies van 25 % vast).

Op 11 juni 1976 overleed te Los Angeles op 103-jarige leeftijd de legendarische Amerikaanse filmpionier en stichter van Hollywood Adolph **ZUKOR**. In 1907 opende hij de eerste Amerikaanse bioscoop en in 1912 importeerde hij de eerste langspeelfilm in de V.S. Toen hij in 1913 in Arizona een Western draaide en het er voortdurend regende, trok hij met gans z'n filmtteam naar het zonnige Hollywood, waar hij aldus de «eerste steen» legde van de latere filmhoofdstad. Zukor was ook de uitvinder van het «sterren-systeem» en talrijke groten, zoals Mary Pickford, Douglas Fairbanks en Gloria Swanson, dankten hem hun roem.

De Nederlandse omroepvereniging **TROS** heeft bij de minister van CRM, Van Doorn, een verzoek ingediend om zowel voor de radio als voor de televisie extra zendtijd te krijgen. De TROS, die een soort superomroep wil worden, steunt die aanvraag op haar uitzonderlijk hoog ledenaantal, nl. 670.000. Om de moeilijkheden i.v.m. de eventuele herindeling van de zendtijd te voorkomen, stelt de TROS voor de uitbreiding van zendtijd te gebruiken voor een zondagnamiddagprogramma (van 12 tot 14 u.). Dit laatste zou dan een «familiaal cultureel karakter» hebben en geïnspireerd zijn op de formule die de Westduitse televisie al geruime tijd met groot succes toepast.

Einde juni heeft het Constitutionele Hof in **ITALIE** uitspraak gedaan over een geschil tussen de RAI en de kleine particuliere **RADIOZENDERS**. Het Hof bevestigde hierbij dat het monopolie van de staatsradio «ongrondwettig» is. Reeds eerder erkende hetzelfde Hof het monopolie van de RAI voor uitzendingen die het hele Italiaanse grondgebied bestrijken, maar niet voor uitzendingen van strikt lokale aard. Door deze uitspraak werd het bestaan van ruim 400 gewestelijke «vrije» zenders wettig erkend.

De Redactie had voor dit nummer enkele artikels gepland over het faillissement van de N.V. De Standaard en over de overname door de groep André Leysen. Het geheel werd echter zo omvangrijk dat beslist werd er een afzonderlijke publikatie aan te wijden. Deze zal binnenkort verschijnen.

De Redactie.